

Een slechte en een goede monnik

‘Kom mee, Hans!’

Trude trekt aan de arm van haar broer.

‘We moeten van de huismoeder op tijd thuis zijn,’ zegt ze.

‘Zeur niet zo, Trude! Ik wil zien wat die man daar verkoopt.’

Hans rekt zijn hals maar hij kan niets zien.

‘Het is nog nooit zo druk geweest op het marktplein,’ hoort hij een vrouw zeggen.

Ze heeft gelijk, denkt Hans. Er moet echt iets heel bijzonders aan de hand zijn.

Maar wat?

Hij dringt zich tussen de mensen door naar voren. Steeds duidelijk hoort hij een stem van een man die met luide stem iets staat te roepen.

Trude houdt haar broer stevig vast. Ze wil hem niet kwijtraken in deze drukte.

Eindelijk staan ze vooraan en zien ze de man waar het allemaal om gaat.

‘Het is gewoon een rondreizende prediker, Hans! Riskeren we hier nou straf voor van de huismoeder?’

Weer probeert ze Hans mee te krijgen, terug naar het weeshuis waar ze wonen. Trude weet dat de moeder niet zachtzinnig zal optreden als ze te laat terug komen van de markt. Maar als ze merkt dat Hans niet van plan is met haar mee te gaan zet ze de zware mand met boodschappen op de grond en bekijkt ze de prediker eens goed.

Aan zijn kleding ziet ze dat het een monnik is. Maar het is geen gewone monnik. Hij staat op een verhoging. Naast hem staat een tafel waarop allemaal papieren liggen, en op een kar achter hem staat een grote geldkist met stevige sloten.

‘Mensen, heb je een ernstige zonde begaan, toon dan nu berouw! Koop een aflaat en verlos uzelf van de gruwelijke straffen van God. Heeft u gelogen voor een rechtbank? Heeft u iets gestolen van de kerk? Weet u hoe vreselijk God u daarvoor zal straffen in het eeuwige vuur? Voor slechts 9 ducaten kunt u uw ziel redden. Heeft u andere zonden? Kom, koop een aflaat en verlos uzelf van de straf!’

Trude voelt een rilling over haar rug lopen. Wat is dit voor een vreemde monnik?

‘Zijn uw ouders gestorven? Bedenk dan eens hoe vreselijk zij nu lijden moeten in het vagevuur. Hoelang zullen ze daar nog moeten blijven voor ze naar de hemel mogen? U kunt hen nu helpen! Koop een aflaat en verlos hen uit het vagevuur.’

Trude grijpt Hans vast. Ze kijkt hem met grote ogen aan. ‘Vader, moeder... zij lijden pijn in het vagevuur! Hoe duur zou zo’n aflaat zijn?’

Hans schudt zijn hoofd. 'Zo'n aflaat is vast heel duur.'

'Kunnen we niet van iemand geld lenen? Of iets verkopen? Of...?'

Maar ze weet zelf ook wel dat het nooit zal kunnen. Zij zijn maar arme weeskinderen, ze bezitten geen cent.

Een man naast hem pakt hen opeens zacht bij de arm. Hij kijkt hen strak aan en Trude raakt onder de indruk van de vriendelijkheid in zijn doordringende ogen. 'Lopen jullie eens met mij mee!' zegt hij.

Hans en Trude kijken elkaar verbaasd aan. Wie is deze man? Toch gehoorzamen ze en volgen ze de man. Op een stil plekje staat hij stil en draait zich naar hen om.

'Meisje, ik hoorde wat jij net zei over je ouders. Maar geloof die vreselijke monnik op de markt niet! Het is een grote leugenaar. Alleen God kan de zonde vergeven. Die monnik is een geldwolf. De helft van het geld is voor hemzelf, en met de andere helft bouwt de paus een hele grote kathedraal in Rome. Geloof me, je ouders zijn niet in het vagevuur. Na de dood gaat je ziel of naar de hel, of naar de hemel. Er is geen derde weg.'

'Hoe weet u dit allemaal?' vraagt Trude verbaasd.

'Er is een goede monnik, die mooie boeken schrijft en daaruit weet ik dit.'

'O, u heeft het vast over die ketter Luther!' zegt Hans.

De man schudt het hoofd. 'Luther is geen ketter, jongen. Hij is een geschenk van God, omdat hij de mensen vertelt hoe het echt in de bijbel staat.'

Er komen een paar mensen aanlopen. De man houdt verschrikt zijn mond. 'Ik moet verder. Onthoudt dit, lieve kinderen! Alleen door genade kun je in de hemel komen, en nooit door het kopen van een aflaat!'

Snel glipt de man een zijstraat in. Trude en Hans kijken elkaar aan.

Dan zegt Trude: 'Zou het echt waar zijn wat die man zei?'

Hans zegt: 'Ik hoop het, Trude. Ik zou best wel eens een boekje van die Luther willen lezen.'

Eeuwoud Koolmees